సుప్రసిద్ధ
ఆసియా కథలు-7

ఆకు పువ్వు లేకపోతే బోదె

రచన
ఎడిత్
ఎల్. టియెంపో
(ఫిలిపైన్స్)

సెబు విమానాశ్రయం గుంపులో మెత్తటి తోలుతో జిప్ వేసి చేసిన సంచీ పట్టుకుని నుంచున్న ఆ మనిషి తల కొంచెం నెరిసి ఉంది. నలభయ్యోవ పడిలో ఉన్నాడు, కొండ చరియలాగున్న అతని నుదురు మీద నుంచి వేళ్లాడుతున్న కనుబొమలు అతన్ని దీర్ఘ చింతనలో ఉన్నవానిలాగ కనుపించేట్లు చేస్తూన్నాయి. దట్టమయిన అతని పక్ష్మాల కింది కళ్లు ఆ హాలును తరచూ కలయచూస్తున్నాయి. బలమయిన వివేకం తెలిపే కళ్లు; 'సెమెటిక్' జాతికి చెందిన వాడా అనిపించేట్లున్నాయి. మనిలా (నగరం) వెళ్లే విమానం ఎక్కటానికి కాచుకుని ఉన్నాడు. అప్పుడప్పుడు అతనొక విధంగా తల పైకెత్తి వంచుకునేవాడు. ఇది ఎందుకో గాని కొంచెం వికారంగానూ, మళ్లీ ఆకర్షణీయంగానూ కూడా ఉంది. అతని భుజాలు ధీమాగా, గట్టిగా కనిపిస్తున్నాయి; ఈ వాలకం కొట్టవచ్చినట్లుండటానికి కారణం అతని కళ్ల లోని కలవరానికి విరుద్ధంగా ఉండటం వల్లనేమో. ఈ వైరుధ్యం ఒక విధమయిన 'పేరు బిళ్ల' (లేబిల్) వంటిది— 'విజయం సాధించినా కలత పడిన మనస్సు కలవాడు.' అన్నట్లు.

లవుడ్ స్పీకర్ చిటపటలాడి, పలికింది. "మిస్టర్ సువెనో, మీ టికెట్ డెస్కు దగ్గిరుంది, వచ్చి తీసుకొనండి!"

ఆ వ్యక్తి తిరిగి, బల్లదగ్గరికి వెళ్లాడు. అక్కడ గుమాస్తాతో మాట్లాడి టికెట్ తీసుకున్నాడు. తర్వాత, మళ్లీ గేటు దగ్గిర తన స్థానంలో వచ్చి నుంచున్నాడు.

అదేక్షణంలో, ఒక అమెరికన్ మిషనరీ గుంపు అవతల నుంచి యువతీ యువకులిద్దరు ఇవతలకి నడిచి వచ్చారు. ఈ మనిషిని చూడగానే అవసరంగా అతన్ని సమీపించారు.

"అనుకోకుండా ఎవరో వస్తే ఆలస్యం అయిపోయింది, తియో ఆగుస్తో!" అంది ఆ అమ్మాయి కొద్దిగా ఆయాసపడుతూ.

ఈ జంటని చూసి ఇంచుమించు గాభరా పడ్డాడు మిస్టర్ సువెనో గాభరాతో బాటు సందిగ్ధావస్థ కూడా సంభవించినట్లుంది, ప్రయాసతో చిరాకుని కప్పిపుచ్చుకున్నాడు. ఇంకెవరయినా అయితే ఈ కర్తవ్యం ఏర్పడి నందుకు ఆనందించే వారు. ఉచితంగా సలహా ఇవ్వటంకన్నా సులభమయిన పనిలేదు కదా! ఈ ఆలోచన రాగానే అతని మనస్సు తేలిక పడింది. తన తమ్ముడి కూతురు, అల్లుడూ వంక వంక వాత్సల్యంతో చూశాడు. సుసానా, ఫెలిక్సుల చూపులో పెద్దవారెవరి కయినా వీడ్కోలు చెప్పే సమయంలో ఏర్పడే చిరాకు కనిపించలేదు; అందులోనూ చిన్న ఉపన్యాసం ఇవ్వటానికి సిద్ధంగా ఉన్న పెద్దకి సుసానా, ఫెలిక్సు లిద్దరూ నిశ్చింతగా ఉన్నారు. ఆ పెద్దమనిషి మనస్సులోని వ్యథ వారికి తెలీదు.

మరి కొన్ని నిముషాలలో వెళ్లిపోతాడు తను, ఏదో పెదనాన్న, పెదమామయ్య హోదాలో చెప్పే హితబోధ కాకుండా మరేదయినా చెప్పాలని తనకి ఉందని గ్రహించాడు మిస్టర్ సువెనో, స్వవిషయాల భారం అతనికి దుర్భరంగా తోచి. ఆ క్షణంలో ఆ చిన్నవారి అమాయక మయిన వైఖరి చూసి జాలిపడ్డాడు, ఇద్దరూ రక్షణలేని వారివలె కనిపించారు అతనికి.

నిలకడ స్వభావం, దైవభక్తి గల ఫెలిక్సుకి సుసానా నిచ్చి పెళ్లిచేసి మూడు రోజులు తిరగ్గానే అతి ముఖ్యమయిన ఈ విషయం ఆమెతో చెప్పకుండా తిరిగి పోవటానికా తను ఇంత దూరమూ, సెబుకి వచ్చాడు? యుద్ధంలో చనిపోయిన తన తమ్ముడి ఏకైక పుత్రిక, రెండేళ్ల వయసు నుంచి తన చేతికింద పెరిగింది. ఈ అమ్మాయికి ఆ సంగతి చెప్పకపోతే ఎలా? ఆ చిన్న పిల్లే ఈ నాటి యువతి, నిదానంగా, స్వచ్ఛంగా ప్రపంచాన్ని చూడగలిగే జవ్వని. ఇంత స్వతంత్ర మయిన ఊహలు కల వ్యక్తి అని తను అనుకోలేదు. ఆమెని చూస్తూ ఉంటే ఒక మెత్తని, వాత్సల్య పూరిత మయిన జాలి ఆవరించింది అతన్ని. ఈ గడుసు తనం కింద, తేలికగా కదిలిపోయే హృదయం కలది అని తనకి తెలుసు. దృఢ మయిన మనస్సు సులభంగా, నవ్వుతూ వంగిపోగలదు. గంభీరంగా ప్రేమించగలదు. ఆమెలో దాగి ఉన్న క్షమా పూరిత మయిన సౌకుమార్యానికి, శుచికి ఎవరయినా ఆశ్చర్యపడవచ్చు.

ఈ ఆలోచనలతో, ఇంకా ఇతర ఆలోచనలతో సువెనో మనస్సు బరువెక్కి పోయింది. మృదువుగా వాటిని గురించి సుసానాకి చెప్పాలనుకున్నాడు. ఆమె ముఖంలోని వెలుగు, ఆమె తల ఎత్తి పట్టుకున్న ఠీవి, ఆమె స్వచ్ఛ మయిన, శుభ్రమయిన ఆత్మాభిమానం వీటికి చెప్పినట్లే అనుకున్నాడు.

కాని, తన మగవాడి పక్కన, యువన సంపూ

ర్షంతో నుంచున్న ఆమె చుట్టూ రక్షణగా ఉండ గలిగిన మాటలు అసలు ఏ భాషలోనూ లేవు.

—అంతే, అనుకున్నాడు. చింతా పూరిత మయిన అతని కళ్లలోని లోతులు మరికొంచెం అధికం అయ్యాయి.— ఇంత సంపూర్ణం పోను, పోను ఆమెని వదిలిపోతుంది కదా ! ఈ ఆలోచ నలో కొత్తదనం ఏమీ లేదు. కాని అంతకన్నా స్పష్టంగా, తనకి తానయినా సరే, ఏమీ చెప్ప గలిగిన స్థితిలో లేడు. అసలు, అనుక్షణం అల్లల్లాడి పోతూ తన జీవితంలోని సంవత్సరాలను గాలించి వెతికి చూడాలనిపించచేసే ఈ సత్యం కోసం ఇంతకి ముందు తను ఒక చూపయినా వెచ్చించ లేదే ! ఈ వెచ్చించక పోవటంలో ఆశ్చర్యం కూడా లేదు. తను అటువంటి మనిషి; ఇటువంటి ఆత్మ పరిశోధనకి తీరికలేని లాయరు, అవసరంలేదు. కనుక వికృతంగా కనిపించి ఉండేవి ఇటువంటి ఊహలు. తన జీవితంలోని యదార్థాన్ని వడపోసి సుసానా కళ్లకి కట్టేటట్లు చెయ్యాలి తను.

"ఒకసారి అటురండి !" అన్నాడు ఉత్సాహం తెచ్చిపెట్టుకుంటూ. "మీ పిన్ని చాలా సంతోషి స్తుంది. ఆవిడ ఎక్కడికీ కదల్లేదాయిను !"

ఆ సత్యాన్ని మాటల్లో చెప్పకుండానే సెబు వదిలి వెళ్లిపోయాడు. సుసానా సెలవు తీసుకుంటూ ముద్దు పెట్టుకుని, "చాలా కృతజ్ఞులం తియో ఆగుస్తో ! నీకు రుణపడి ఉన్నాం...." అంది దుఃఖంతో నిండిన గొంతుకతో. ఫెలిక్సు బొంగురు పోయిన కంఠ స్వరం కూడా ఆమె కృతజ్ఞ తకి ఒక ప్రతిధ్వనిగా వినిపించింది. వెనక్కి తిరిగి చూసేందుకు ధైర్యం లేక నేరుగా విమానం వద్దకి నడిచిపోయాడు తను.

నేల వదిలి, కిటికీలో నుంచి కనిపిస్తున్న మబ్బు రాసుల మీద తేలిపోతూ, ప్రయాణం చేస్తున్న తనని విమానాశ్రయంలో కలిగిన ఆలోచనలే ఇంకా వెంటాడుతున్నాయని తెలుసుకున్నాడు.— బెదిరింపు కన్నా హెచ్చరిక అంటే బావుంటుందా ? అందరూ చెప్పే అతి సామాన్యమయిన హితబోధ లను వదలి ఎక్కడో లోతుల్లో దాగి ఉన్న సత్యాలను సుసానాకి చెప్పాలంటే ఎంత ధైర్యం, ప్రయాస కావాలి ! గూళ్లలో దాగి ఉన్న వాటిని బయటికి లాగటం కష్టమయిన పని కాదు. కాని, మనుష్యులు తమ నిత్య కృత్యాలలో మునిగిపోయి తీరిక లేకుండా పోతారు.

—తనో ? తనని తనే న్యాయవాది దృష్టితో పరిశీలించుకోలేదనే ఒప్పుకోవాలి. అయినా ఇది పట్టి పరిశీలన మాత్రమే కాదు. ఒక విధంగా పరిచయం చేసుకోవటం. ఇంత వయస్సు, అనుభవం వల్ల ఏర్పడిన దృక్పథంతో చేసుకొనవలసిన పరిచయం. కాని ఈ పరిశీలన చాలా అవసరం. తనను గురించి తను తెలుసుకుంటే, సుసానాని గురించి తెలుసుకున్నట్లే.

—తనని తనే మరొకసారి పరీక్షగా చూసు కోవాలి. ఉదాహరణకి తన కొడుకు ఫెర్డీ సంగతి తీసుకుంటే సరి + పదకొండేళ్ల ఆ అబ్బాయిలో కలిగే చైతన్యం ఆ వయస్సుకి తగినదే. అంత రిక్షయానం, విశ్వం, పరమాణు పరిశోధన.... ఫెర్డీ గదినిండా వీటికి సంబంధించిన సామగ్రే. ఎప్పుడు చూసినా వాటిలో మునిగి పోయి ఉండేవాడు.

"ఫెర్డీ ఈ శని, ఆదివారాలు క్వింటిన్‌తో గడుపుతున్నావని విన్నానే ! వాళ్లకి కొత్త మోటార్ బోట్ ఒకటి వచ్చిందిటగా ?"

మూల అలమార దగ్గర ముడుచుకుని కూర్చున్న ఆకారం కదిలింది. చీకటిగా, విశ్శ బ్దంగా ఉన్న ఆ గదిలోని పుస్తకాల వరుసలు ఒక విధమయిన నిండుతనం ఆపాదించాయి దానికి. అవి కిటికీల కింద కూడా ఉన్నాయి.

"పై వారం నాన్నా ! మా టీచర్ తన సొంత కాపీ ఇచ్చారు ! చూడు" చదువులో మునిగినవాడు తల పైకి ఎత్తాడు. పుస్తకం అట్ట చూపించాడు.

"బావుందే ! అబ్బాయి నాతో ఆఫీసుకి వస్తావా ?"

"ఎందుకూ? ఇవాళ ఆదివారం కదూ?".

"నేనే డ్రయివ్ చేస్తున్నా మనిద్దరం మాత్రం వెళ్లేసి వద్దాం రేపటిలోపల కొన్ని కాగితాలు చూసి పని పూర్తిచెయ్యాలి !"

తల ఇంకొంచెం పైకి ఎత్తాడు. కళ్లద్దాల వెనక, ఎడంగా ఉన్న నల్లటి కళ్లు తనవంక పరీ క్షగా చూశాయి. హఠాత్తుగా నుదురు మీద జుట్టు నెమ్మదిగా ఆడింది అనంగీకారం తెలు పుతూ. అబ్బాయి నవ్వుతున్నాడు.

"ఇప్పుడు కాదు నాన్నా. ఆఫీసులో పని చేసు కుని నువ్వే సంతోషించు ! అబ్బ ఈ పుస్తకం బలేగా ఉంది !"

ఫెర్డీ మరీ సన్నగా, బలం లేకుండా ఉంటాడు. అంత చదువుకి కావలసిన శక్తి అతని దగ్గర ఉందా ? మిస్టర్ సువెనోకి ఆ చిన్న భూగోళం నమూనా సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. సెబూకి వెళ్లేముందు కారు డ్రయివర్‌తో అటువంటిది ఒక దానిని కొని ఫెర్డీకి ఇవ్వమని చెప్పాడు. అణ్వా స్త్రాలు పేల్చిన చోట్లని మరొక దానిలో వెతుకు తున్నాడు. ఎందుకంటే, అణ్వాస్త్రాల వల్లపడే విషధూళి గురించి ఆలోచిస్తున్నానని గొణిగాడు.

చూట్టానికి వాడు అమెలితా లాగే ఉంటాడు. అంతేకాదు వాడి కళ్లలో కూడా అమెలితా కళ్లలో వెలుగే కనిపించేది. ఇది మండిపోతున్న బొగ్గు ముక్క వెలుగు లాంటిది. క్రమంగా ఆరిపోతుంది. అసలు అమెలితా ఎప్పుడూ కొంచెం బలహీనం గానే ఉండేది, గత మూడు నాలుగు సంవత్సరాలు పడినంత జబ్బుపడిపోక పోయినప్పటికీ, చెక్కిన ట్లున్న ఆమె ముఖంలో, రెండు పల్లాలలో నుంచి వెలిగే ఆమె కళ్లు, వాటి కింద ఇంకా ఆకర్షణ కోల్పోని నోరు, బొమ్మ గడ్డం వంటి గడ్డం, పుష్క లంగా ఉన్న నల్లటి కేశ సంపద— ఇందులోనే ఆమె ఓపికంతా ప్రవహించిందా అన్నట్లుంటుంది — వీటిని జ్ఞాపకం తెచ్చుకున్నాడు. తన తల్లికి ఎప్పుడూ అమెలితా మీద ధ్యాసే. ఆవిడ పోయి రెండేళ్లు కావస్తోంది. చివరి రోజుల్లోనూ అమె లితా ఆరోగ్యం గురించే రాసేది ఆమె ఉత్తరాల్లో. ఏమిటోగాని, తన తల్లికి, అమెలితా ఆరోగ్యం మీదున్న ధ్యాస ఆమె 'మానసిక పరిస్థితిమీద' ఉండేది కాదు.

దీనివల్లనే నేమో తన ఆలోచనలు అవ్యక్తంగా ఉండి పోయాయి— తనకి కావలసిన వారి వద్ద నుంచి దూరమయి పోయాననే చైతన్యం వల్ల; ఇప్పుడు మిగిలినవి పట్టి డొల్లలే కాని వాటిలో కూడా శక్తి లేకపోలేదు. ఈ శక్తి మూలంగా బాధ కలిగేది. వర్తమానంలో పరిపూర్ణత లేదు, సుసానా, ఫెలిక్సుల సంగతి మినహాయిస్తే, పెళ్లికూతు ర్లకి, చిన్న పిల్లలకి మాత్రమే పరిపూర్ణత సాధ్యం అవుతుందా?......

విమానంలో శబ్దాలు— కంఠస్వరాలు, దగ్గు, మెత్తటి నవ్వులు, ఇంజన్ మోత — చెవికి సహ జంగానే ఉన్నాయి కాని మెదడుని చేరుకునే సరికి వాటి ప్రతిధ్వనికి ఏదో వింత గుణం అబ్బింది; కలలో లాగ శబ్దం తగ్గిపోయి, పీడిస్తున్నాయి. ఇంజన్ మోత మూలంగా నేమో అంతకు కొన్ని రోజుల ముందు చక్ మిల్స్‌తో అతని మోటారు బోటులో వెళ్లిన సంఘటన గుర్తుకి వచ్చింది. ఆ మధ్యాహ్నం కలిగిన అనుభూతి ఇంకా ఇంత శక్తి వంతంగా ఉండి పోతుందని తను అనుకోనేలేదు. వాళ్ల మొహాలకి గుద్దుతున్న గాలి వేగం, వాళ్ల దేహాలలోకి ఇంకి నరాలలోని రక్తాన్ని కదిలించే ఎండ, చర్మానికి అంటుకుపోయి, జుట్టుని తడిపి, కళ్లని చిరచిర లాడించే నీలపు సముద్రం జల్లు, అన్నీ ఇంకా మర్చిపోలేదు తను, ఎక్కడ చూసినా నీలమే ! పైన ముదురు నీలం, కింద, నారి చుట్టూ ఉప్పునీటి ఉదారంగు. ఈ నీలానికి తట్టుకోలేక చక్ ముఖం చిట్లించాడు. ఆ నీలం వేగంలో చక్ కళ్లు సగం మూత పడ్డవి. అతని ముదురు గోధుమ రంగు జుట్టు నీరు పడ్డప్పుడెల్లా నల్లగా కనిపించేది. 'ఎస్. ఎస్. దుర్సినియా' అని రాసి ఉన్న ఒక స్టీమర్ పక్కనుంచి వేగంగా వెళ్ళి పోయారు. ఆ నావ కాప్టెన్ వారి స్నేహితుడే. అంతకి వారం రోజులమునుపే ఆ నావమీద ప్రయాణం చేశాడు తను. పక్కనుంచి దూసుకుపోతూ ఉంటే పైన బ్రిడ్జి (నావమీదది) దగ్గరే నుంచున్న కాప్టెన్ రోజో తనని గుర్తుపట్టి చెయ్యి ఊపాడు. పిచ్చివాడిలాగ బోట్‌లో వెళ్ళిపోతున్న ఈ అమెరికన్ పక్క ఉన్న మనిషిని గుర్తు పట్టి నప్పుడు రోజోముఖంచూస్తే తనకి నవ్వువచ్చింది.

"ఈ బోటు నాకు బాగా నచ్చింది !" అని అరిచాడు చక్."బావుంది! అంతా మంచిమనుషులే!"

చక్ ఎందుకు అన్నాడో అతనికి అర్థం అయింది. చక్ మూడు వారాల బిడ్డకి ఆపరేషన్ చెయ్యవలసి వచ్చింది. క్రిస్టియన్ డాక్టర్లున్న ఆస్పత్రిలో చేశాడు ఆపరేషన్. చక్ భార్య జీసీ అదంతా ఏదో దైవకృప అంటుంది. వేడి ఆకాశం కింద, అలల మీదుగా ఇలా వెళ్ళిపోతూ ఉంటే చక్‌కి జీవితం నిండుగా ఉన్నట్లనిపించి ఉంటుంది. నీలం, వేడి, తడి, ఉప్పదనం, ఇవన్నీ చిందుతున్న ఆ రోజులో ఏ కొంచెమూ పోగొట్టుకోకుండా ఉందామని చక్ ప్రయాస.

మిస్టర్ సువెనో కిటికీలో నుంచి కింద కనిపి స్తున్న ద్వీపం వైపు చూశాడు. పగడాల దీవి అది. దాని అంచుల మీద విరిగిపడే అలల నీలిమి మరి కొంచెం గాఢంగా ఉంది. లోపల నీలం ఆకుపచ్చ కలిసిన కొబ్బరిచెట్లు ఎండలో మెరిసి పోతున్నాయి.

ఎండా కాలంలో దినాలు ఏమిటో గాని నిశ్చ లంగా ఉన్నట్లు అనిపిస్తాయి. ఒక్కొక్క ఇరవై నాలుగు గంటల వేడి, ఎండ మిగిలిన రోజుల నుంచి స్వతంత్రంగా విడిపోయి, స్పష్టమయిన నిశ్చల గుణాన్ని ఏదోలోపల బంధిచేసినట్లుంటాయి.

తుబురాన్‌లో, ఎన్నో సంవత్సరాల క్రితం, తన చిన్నప్పుడు, నది పక్కన, సెబులోని తన సొంత ఊరిలో అలాగే ఉండేది. అది లోతే యిన నది. అతి నెమ్మదిగా పారేది. ఇరువైపులా నేల నీటికి కొంచెం ఎత్తుగానే ఉండేవి. తీరాల

ఆసియా కథ

కింద ఉన్న 'పిలి' చెట్టు నీడలు నది మీద వింతగా పడేవి. ఒక 'బరోతో'లో తను తెడ్డు వేస్తూ ఉద్ధృతంగా కదిలి వెడుతూ ఉంటే తన తమ్ముడు తను చుట్టాల అబ్బాయిలతో పచ్చని నీటి లోతుల్లోకి దూకుతున్నాడు. తను వేసే తెడ్డు చుట్టూ నీరు కదలుతున్నట్లే లేదుకాని రెల్లు పొదల మధ్య, పాచిలోనూ ఏదో జీవాలు రహస్యంగా దాగి ఉన్నాయని గ్రహించాడు, తను.

ఒక పిలి చెట్టు నీడ కింద కూర్చుని 'క్రోషె' పని చేసుకుంటోంది వాళ్ల అమ్మ. అప్పటికే ఆమె ఆరోగ్యం చెడిపోయింది. ప్రతిసారీ, పిల్లలు నీటి కింద నుంచి జిడ్డుగా నీరు ఓడుతూ పైకి లేచి నప్పుడు భయంతో, వాత్సల్యంతో నిట్టూర్చేది.

"ఎందుకింకా అక్కడే ఉంటారు ?" అని మందలించేది. ఆమె మందలింపులు వృధా అయేవి. "ఆ పాచిలో ఎన్నో సూక్ష్మక్రిములు...." గుండ్రటి ఆమె ముఖంలో కలవరం వల్ల ఏర్పడ్డ రేఖలు కనిపించేవి. "ఆగుస్తో, ఆ బరోతో వదిలేసిరా...." ఇలా పిలుస్తూ ఉంటేనే ఆమె గొంతుక క్రమంగా తగ్గిపోయేది. ఆమె జీవితం కూడా చివరి రోజుల్లో ఇలాగే తగ్గిపోయింది. తన తల్లి జీవితం నిజంగా ఎంత సంకుచితంగా, చీలికలయిపోయి ఉండేదో ! ఇలాగ కాకుండా ఒక జీవితాన్ని తనకి ఇష్టం ... ట్లు కల్పించి, ఊహించుకున్నాడు. ఒక వేసవిలో అయిపోయిన తర్వాత కూడా దానిలోని ... మిగిలిపోయిన జీవితం.

ఇటువంటి సంఘటనలు ఎందుకు గుర్తొంచేవి తనకి ? ఏమో ! సజీవంగా ఉండేవనా ? తన కంఠాలతో బయటికి పలకాలని స్పందించే అనుభవాల వల్లనా ? పరిశీలనకి, పరీక్షకి లోనుకాని అవండాలవా ? ఈ అనుభవాలు, స్పందనలు భూతకాలానికి చెందినవి. నేటి మిస్టర్ సువెనోకి చాలాదూరం అయిపోయాయి.

తను ఎటువంటి మనిషైయి పోయాడు ?

తన భావాలు, ధర్మబుద్ధి, కర్మనిష్ఠ, ఇవి సిగ్గుపడవలసినవి కావు; లోపల అస్పష్టంగా ఉండిపోయిన సంచలనాలకి, వాటిని పూర్తిగా బయటికి తీయలేని శక్తి ఏదీ సంభవించనందుకు తాను సిగ్గుపడక్కరలేదు. సముద్రం జల్లు, పాచి పట్టిన నది పక్కన వేసవి దినం, సుసానా ఫెలిక్సుల సాన్నిధ్యం, ఇవన్నీ తలుచుకుంటే తను సాధించినవన్నీ వ్యర్థం అనిపించ వచ్చు కాని సుసానాకి ఎదురుగా తను ఊహించగలిగినది ఏమిటి ? అనారోగ్యంతో బాధపడుతున్న భార్య, అమెలితా, అప్పటికే దూరం అయిపోయింది.

విమానం వారు చెప్పినట్లు, అణకువతో మిస్టర్ సువెనో 'సీటు బెల్టు' కట్టుకున్నాడు. రెండు గంటలు గడిచిపోయాయన్నమాట. మేఘాలని దూసుకుని మనిలా గట్టి నేలమీద ఎగురుతున్నారిప్పుడు. రెండు నిముషాలలో, ఒక కుదుపుకి సాలెగూళ్లన్నీ చెదిరి పోయాయి. కిటికీ గాజు మందంలో నుంచి తనకోసం కాచుకుని ఉన్న కారు డ్రయివర్ కనిపించాడు.

తర్వాత, నేలమీద, వేగంగా వెళ్లి పోతున్నాడు, తన ఆఫీసు వైపుకి. వీధుల మీది రద్దీలో నుంచి వెడుతున్నప్పుడు తన పరిసరాలని పూర్తిగా మర్చిపోయాడు. లాగునాలో కొబ్బరి ఎగుమతి చేసే కాతాదారుడి వ్యవహారాల్లో మునిగిపోయాడు. బయలుదేరిన అరగంటలో కారు ఆఫీసు ముందు వచ్చి నిల్చుంది. మధ్యాహ్నం రెండు గంటలకి ఉండే రద్దీని బట్టి ఇది మంచి వేగంగా వచ్చినట్లే అర్థం. ఆఫీసు జోన్స్ వంతెన దగ్గర, ఎస్కోల్టాలో ఉంది. కారుదిగి, సుపరిచిత మయిన మెట్లు ఎక్కి వెళ్లాడు. లిఫ్ట్‌లో వెళ్లటం అంటే అతనికి ఇష్టం లేదు. ఎయిర్ కండిషన్ నెమ్మదిగా శబ్దం చేస్తున్న గది ప్రవేశించి తన డెస్కు వెనక కూర్చున్నాడు. తన మెదడులో మెదులుతున్న ఆలోచనల కదలికలకి ఇది వంత పాడినట్లుంది. పక్క గదిలోకి వెళ్లి ఆరు మందిని పిలిచి ఏవేవో పనులు చెప్పాడు. బల్ల మీద మాట నొక్కిపోతూ ఉండగా ఒక పొట్లం కనిపించింది. దాని మీద, 'ఫిలిప్పయిన్ ఎడ్యుకేషన్ కంపెనీ నుంచి' అని రాసిఉంది. తన పేరు రాసిన దస్తూరి కారు డ్రయివర్‌ది అని గ్రహించాడు. "ఫెర్డికి ఇవ్వమంటే ఇక్కడ ఉంచాడేమిటి ?" అని గొణుక్కున్నాడు. పొట్లం విప్పాడు. చిరాకుతో అతని వేళ్లు వేగంగా పనిచేశాయి. రంగుల భూగోళం రెండు చెక్కలుగా బల్లమీద పడింది, ... శబ్దం చేస్తూ, విడిపోయిన గోళం వంక ..., "ఫరవాలేదు. పాకింగ్ కోసం ఇలా విడదీశారు. !" అనుకున్నాడు.

ఆ గోళం సగాలు చూసి మిస్టర్ సువెనో ఒక క్షణం అనుకున్నాడు : నా ఆత్మ పరీక్ష ఫలితాలు ఇంత కసిగా ప్రదర్శిస్తోంది విధి, అని. తనే నిర్మించిన యంత్రంలో నుంచి బయటికి వచ్చిన ఒక దేవుడు వ్యంగ్యంగా చేసిన పని లాగుంది, అనుకున్నాడు. తనకొక పాఠం నేర్పాలనా ? సరే, అనుకుని రెండు సగాలని, చెరొక చేతిలోకీ తీసుకుని గోళం పూర్తి చేయ పోయాడు. కాని పరధ్యాన్నంగా ఉన్నాడు. చేతులు సరిగ్గా పనిచెయ్యటం లేదు. చనిపోయిన తన సోల్జరు తమ్ముడిని గురించి ఆలోచించటం లేదప్పుడు— రత్నం కోసం హృదయాన్ని అమ్మెయ్య రాదని పరిహాసంగా అన్నాడు అతనే, వ్యాపారం అనే గట్టి— చల్లని— రత్నం. తన జీవితం యొక్క సగాలని గురించి ఆలోచించటంలేదు, అప్పుడు. ఇవన్నీ పక్కకి తోసేసి, తన జీవితానికి అతీతంగా, లెక్క చెయ్యకుండా ఉండటానికి వీలులేకుండా ఉన్న విషయాన్ని గురించి ఆలోచిస్తున్నాడు. అనుభవం, దాని జ్ఞాపకం ఎంత వేర్వేరయిపోయి బయటికి చెప్పేందుకు కూడా వీలులేకుండా పోతాయి అనుకున్నాడు, ఈ రెండింటినీ చేర్చే విధానం లేదనేది ఒక పెద్ద సత్యం.

ఎవరికి ఏది వీలయితే అది చేస్తారు. తనకి వీలయింది తాను చేశాడు. ఒక చల్లని, గట్టి యదార్థాన్ని ఏరుకున్నాడు తను. ఏది మంచి దనుకుంటే ఆ పని చేస్తాడు తను. గోళమంతా అసంపూర్ణంగా పరిశీలిస్తాడు — తర్వాత సింహావలోకనం చేసి, సంవత్సరాల తర్వాత మార్చేస్తాడు. బుద్ధితో గ్రహిస్తాడు.... అయితే ఆమెలితా సంగతి ఏమిటి? ఆమె జీవిత కాలంలో ఆమెని అర్థం చేసుకొనటం ఎలా ?

గోళం సగాలు అతుక్కున్నాయి. మిస్టర్ సువెనో దాన్ని కొంచెం వ్యంగ్యంగా తిప్పి చూశాడు. కాని వ్యంగ్యంతో బాటు ఉల్లాసం కూడా కలిసి లేకపోలేదు. వ్యవధి, సహనం ఉంటే దానిమీద ఏ ప్రదేశాన్నయినా పోల్చుకోవచ్చుకదా ! ★

నీరజ పెళ్ళి

15 వ పేజీ తరువాయి

త్రాతులలాగే తన నిశ్శబ్దాన్ని భూమి మీద పరుచుకుంది. కిటికీలో నుంచి వచ్చే చల్లని గాలి నా ఒంటరి తనానికి భయాన్ని ఆపాదిస్తోంది. రాధకి జ్వరం వచ్చినప్పటి నుంచి నాకు నిద్రలేదు. ఉయ్యాలలో రాధకి ఇప్పుడే నిద్రపట్టింది.

"అతడెంత నిశ్చింతంగా నిద్ర పోతున్నాడు ! పాపాయిని గురించి నా మనసులో ఉన్న ఆవేదన అతడికి ఉండదా.

అతడు తండ్రి—నేను తల్లి. ఇద్దరూ సమానం కాదా ! ప్రేమ పిల్లలమీద ఇద్దరికీ ఒక రకంగా ఉండదా ! ఈ ప్రేమ— మమకారమే కదా నన్ను బాధ్యతకి బాధకి గురిచేస్తుంది !

మనసులో ఆరాటం— అతడు నిద్రపోతున్నాడు. మృత్యువును గురించి ఊహ నరనరాలని కృంగదీస్తుంది.

అతడు ఉండగా ఏమిటి నాకీ ఒంటరితనం ! అతడిని లేపి నా భయం చెపితే, అతడి కౌగిలిలో, ఓదార్పులో నాకు శాంతిలభించదూ ! అనవసరంగా ఎందుకీ ఆరాటం ! అతడిని చూసి అసూయపడటం

కానీ— అతడు నిద్రమత్తులో "నీకు ఊరికేనే భయం. మేలుకుని ఆలోచిస్తూ ఆరోగ్యం పాడు చేసుకోకు. పడుకో." అన్నాడు. నిద్రలో లీనమై పోయాడు. విసురుగా వెళ్ళి కిటికీ దగ్గర నుంచుంటే చల్లగాలి మొహం మీద కొట్టింది. మనసు కఠినమై పోయింది. భయం దూరంగా పోయింది. ఈ నిశ్శబ్ద నీరవ నిశీథిలో ఏవో ఏవో జీవిత సత్యాలు గోచరిస్తున్నాయి—

నేను ఒంటరిదాన్ని— ఏ రెండు ఆత్మలూ ఏకం కాలేవు. అది వృధా ప్రయత్నం. నా ఉన్నతి నేనే చూసుకోవాలి. నా సుఖం శాంతి నేనే వెతుక్కోవాలి. "ఇతడా పురుషుడు ! ధీరోదాత్తుడు ! కాదు స్వార్థపరుడు."

* * *

"శాంతి ఎట్లా లభిస్తుంది ! మమకారాలు చంపుకోలేనంత కాలం శాంతి ఉండదు. నా సుఖం స్వతంత్రంగా ఉండ గలిగినది. ప్రతి విషయానికీ అతని మీద ఆధారపడటం కూడా నన్ను హీనస్థితికి —అసూయా ద్వేషాలకి గురిచేస్తోంది.

స్వతంత్రంగా ఉండగలిగితే అతడిని ఎందుకు ద్వేషించటం ! నా సుఖ శాంతులు నాకు లభిస్తే నేను కూడా అతడి లాగ నవ్వుతూ తిరగగలను. ఏమైనాసరే నేను గ్రాడ్యుయేట్ అవుతాను. ఆర్థిక స్వాతంత్రం లేనిదే ఒక్క అడుగు ముందుకు వెయ్యలేము. ఉద్యోగం చేస్తూ— పిల్లల్ని ఆయా చూస్తుంటే నా సుఖ శాంతులు నేనెందుకు వెతుక్కోలేను !

ఇంటర్ పరీక్షలు నెలరోజులు ఉన్నాయి. ప్యాసవ్వాలని చాలా పట్టుదలగా ఉంది. శ్రద్ధగా చదువుతుంటే.

"ఇట్లాగ ఉండి, పరీక్షకి ఏం వెడతావు !" అన్నాడుఅతడు. అప్పటికి ఏడవనెల—రాధతరవాత.

"ఏం ఇంత కష్టపడి చదివిమానెయ్యమంటారా!"

"సెప్టెంబర్‌కి వెళ్ళవచ్చు. ఈ ఆకారంతో—